

УДК 658.7

Атрощенко В.С.<sup>1</sup>, Риженко О.М.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> студ. гр. ФЕУ-527 НУ «Запорізька політехніка»

<sup>2</sup> канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

## **УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА**

Існує багато видів ресурсів, які можна використовувати для її розвитку: грошові, матеріальні, кадрові, адміністративні, інтелектуальні, технологічні. Є і кілька методів їх залучення. В даний час на перший план виходить підвищення ефективності використання вже наявних у розпорядженні компанії грошових і матеріальних ресурсів, адже від цього залежить рентабельність і ліквідність підприємства.

Матеріальні ресурси-сукупність різних предметів праці, сировини, матеріалів, напівфабрикатів, палива, запасних частин, спеціальних рідин, паливно-мастильних матеріалів; а також їх запаси, необхідні для функціонування і розвитку підприємства [1]. Товарно-матеріальний запас - це запас будь-якого ресурсу або предметів, використовуваних в організації. Система управління товарно-матеріальними запасами - це сукупність правил і способів регулювання, за допомогою яких можна контролювати рівні запасів і визначати, які рівні слід підтримувати, який запас слід поповнювати і яким повинен бути обсяг замовлення.

Актуальність проблеми оптимізації матеріальних запасів підприємства та ефективного їх використання обумовлена тим, що стан запасів надає визначальний вплив на конкурентоспроможність підприємства, його фінансовий стан і фінансові результати. Забезпечити високий рівень якості продукції і надійність її поставок споживачам неможливо без створення оптимальної величини запасу готової продукції, а також запасів сировини, матеріалів, напівфабрикатів, продукції незавершеного виробництва та інших ресурсів, необхідних для

безперервного і ритмічного функціонування виробничого процесу [2]. Занижені запаси матеріальних ресурсів можуть призвести до збитків, пов'язаних з простоями, з незадоволеним попитом і, отже, до втрати прибутку, а також втрати потенційних покупців продукції. З іншого боку, накопичення зайвих запасів пов'язує оборотний капітал підприємства, зменшуючи можливість його вигідного альтернативного використання і сповільнюючи його оборот, що відбивається на величині загальних витрат виробництва і фінансових результатах діяльності підприємства. Економічних збитків завдає як значна наявність запасів, так і недостатня кількість.

Збут продукції є, перш за все, обіг матеріальних ресурсів. Однак він охоплює не всю фазу обігу, а її початкову стадію, пов'язану з продажем і перепродажем товарів. Збут продукції безпосередньо пов'язаний з виробництвом і розповсюдженням товарів. Збутова діяльність промислового підприємства природним чином пов'язана з готовою продукцією. Готовою вважається така продукція, яка пройшла технічний контроль, має відповідне маркування, задовольняє вимогам, встановленим в державних стандартах, технічних умовах, договорах, і підготовлена до постачання [3].

У ряді допоміжних служб підприємства (матеріально-технічне постачання, внутрішньозаводський транспорт, зв'язок і т.д.) енергетичні ресурси займає провідне місце. Енергетика безпосередньо бере участь в процесі виробництва продукції і тим самим робить істотний вплив на функціонування основної виробничої системи. Порушення роботи окремих ланок енергетичного ресурсу означає погіршення або навіть повне припинення діяльності основного виробництва і відрізняється високою капітальністю, що вимагає всебічного техніко-економічного аналізу, пов'язаних з виробництвом енергії і використанням енергетичних ресурсів. Тому обґрунтування шляхів розвитку і способів управління енергетичним ресурсом безпосередньо позначається на ефективності всієї виробничої системи.

Підвищенню актуальності раціонального використання сировини також сприяють випуск продукції на ринок і дефіцит фінансових ресурсів[4].

Зростання потреби підприємства в матеріальних ресурсах може бути задоволене екстенсивним шляхом (придбанням або виготовленням більшої кількості матеріалів і енергії) або інтенсивним (більш економним використанням наявних запасів у процесі виробництва продукції). Перший шлях веде до зростання питомих матеріальних витрат на одиницю продукції, хоча собівартість її може при цьому і знизитися за

рахунок збільшення обсягу виробництва і зменшення частки постійних витрат. Другий шлях забезпечує скорочення питомих матеріальних витрат і зниження собівартості одиниці продукції.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Бабкін, В. П. Економіка: об'єктивні можливості / В. П. Бабкін, В. А. Каменецький, В. П. Патрікеева - М.: Економіка, 2011. - 221 с.
2. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства / Г.В. Савицька // Нове знання, 2008 - с. 601 - 605.
3. Соломатін, А. Н. Економіка, аналіз і планування на підприємстві / А. Н. Соломатін.- М.: Питер, 2009.- 560 с.
4. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатюк; За ред. акад.. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2001. - 540 с.